

Hantera säsongsvariationer i efterfrågan

Din guide till att hantera
säsongsvariationer med EazyStock

Innehåll

Introduktion till säsongslager	3
5 sätt att hantera säsongartiklar	5
• Identifiera vilka produkter som påverkas av säsongsefterfrågan	6
• Förutse kommande toppar och dalar	6
• Förutse den relativa storleken av dessa toppar jämfört med dess vanliga efterfrågan	7
• Förstå den osäkerhetsnivå som förknippas med prognostiserade toppar	8
• Inkorporera ledtider och säkerhetslager när du beräknar beställningspunkterna	8
Effektiv prognostisering och inköp inför säsong	9
Hantera inköpskalendrar	10
Skapa inköpskalendrar	12
Sammanfattning	15

Introduktion till säsongsvariationer

Man brukar prata om fyra olika orsaker till efterfrågevariationer som man behöver ta hänsyn till när man prognostiserar efterfrågan. En av dem är säsongsvariation, vilket är när svängningar i efterfrågan upprepas med jämna tidsintervall. Intervallen ska vara lika långa men kan ha olika längd, alltifrån ett dygn till en vecka, månad eller ett år.

Säsongsvariationer i lagerstyrning kan uppkomma av många olika skäl. Helgdagar är en uppenbar orsak. Julgransprydnader säljs ju till exempel endast i november-december och kräffthattar i augusti. Andra orsaker kan vara väder; snöskyfflar på vintern och parasoll på sommaren.

Oavsett orsaken kan säsongartiklar vara svåra att prognostisera och hantera. Säsongbetonade toppar i efterfrågan påverkar hela försörjningskedjan så det är viktigt att de hanteras så proaktivt som möjligt.

Detaljhandlare och återförsäljare inom B2C:

behöver lagerhålla tillräckliga mängder för att möta kundefterfrågan.

Distributörer och återförsäljare inom B2B:

behöver tänka på att köpa in säsongsvoror i god tid från sina leverantörer, särskilt om ledtiderna är långa.

Tillverkare:

behöver vara förberedda på att öka produktionen eller ha lager redo för plötsliga ökningar av kundordrar. Särskilt om de säljer till många liknande företag som kan tänkas ha samma variationer.

Det står mycket på spel runt de stora helgdagarna

Många branscher har säsongsvariationer i sin efterfrågan på grund av säsongsbundna produkter medans andra kanske är mer bundna till högtider. För många handlare står storhelgerna för så mycket som hälften av den årliga försäljningen. Halloween, Black Friday, jul och nyår är några av årets mest intensiva perioder. Har man då inte rätt artiklar i lager riskerar man att tappa viktiga inkomster och göra kunderna missnöjda. Eller så slutar det med dyra överlager av produkter som inte går att sälja när säsongen är över. Man måste dessutom räkna med att leverantörer och tillverkar är under stor press och kanske har längre ledtider än vanligt, vilket gör det svårare att fylla på om lagret skulle ta slut.

Att köpa in rätt mängder lager är en prekär balansgång och misstag kan få allvarliga konsekvenser. Om du förstår hur säsongsbetonade köpmönster påverkar din verksamhet kan du öka dina servicegraden utan att höja lagernivåerna och på så sätt positionera dig bättre på marknaden.

Vi kommer nedan att gå igen fem metoder för att ta kontroll över säsongartiklar och lager.

5 sätt att hantera säsongartiklar

Om du tillverkar eller säljer **säsongprodukter** är det viktigt att du hanterar dess efterfrågan effektivt så att du kan hålla adekvata lagernivåer.

Här är fem steg mot att ta kontroll över säsongslagret.

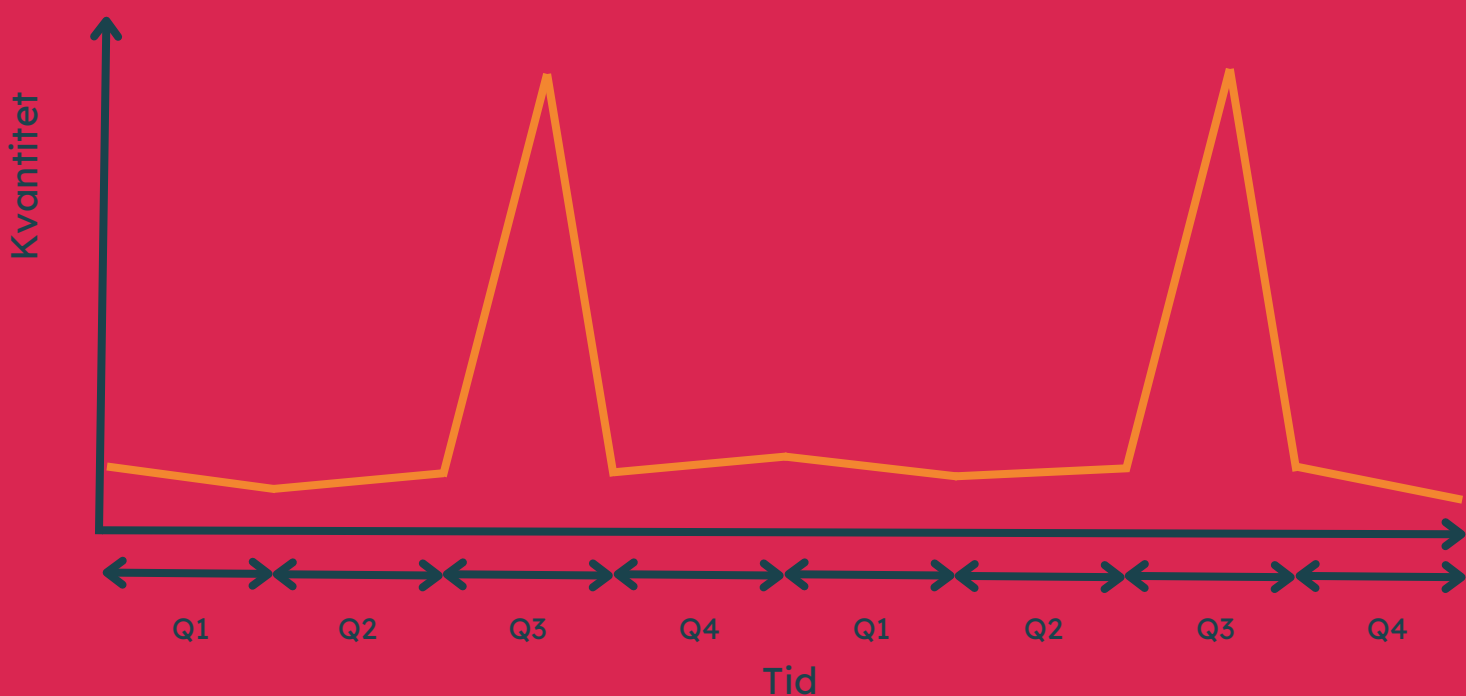
1. Identifiera vilka produkter som påverkas av säsongsefterfrågan

Börja med att identifiera vilka av dina lagerlagda artiklar som har periodiska toppar och dalar i efterfrågan. Detta kan göras genom att analysera tidigare perioders efterfrågedata och identifiera mönster.

Om möjligt, ta med data från flera år för att säkert kunna avgöra om mönstret är säsongbundet eller en engångstrend.

2. Förutse kommande toppar och dalar

När du har en grupp säsongartiklar behöver du identifiera dess högsäsong och lågsäsong. Med andra ord, när kan du förvänta dig att efterfrågan stiger och faller för dessa produkter?

3. Förutse den relativa storleken av dessa toppar jämfört med dess vanliga efterfrågan

Beräkna vad efterfrågan för artiklarna är under en lågsäsong och vad den är under högsäsong. Återigen, för detta behöver du historisk efterfrågedata och ju längre tillbaka i tiden du kan gå, desto mer korrekta prognoser kommer du att få. Till exempel kanske du, under nio av årets månader, säljer fem fläktar i månaden, medan du under resten av året säljer 100 i månaden. Detta hjälper dig att avgöra hur dina lagernivåer kommer variera under året i takt med att efterfrågan varierar.

När du har detta klart är det dags att lägga på den långsiktiga förändringen i efterfrågan. Även säsongsartiklar har efterfrågemönster som förändras i takt med att produkten går igenom dess livscykel. En viss typ av fläkt kanske peakade i efterfrågan för 5 år sedan, men har under de senaste åren gradvis sålt mindre i takt med att andra modeller blivit mer populära.

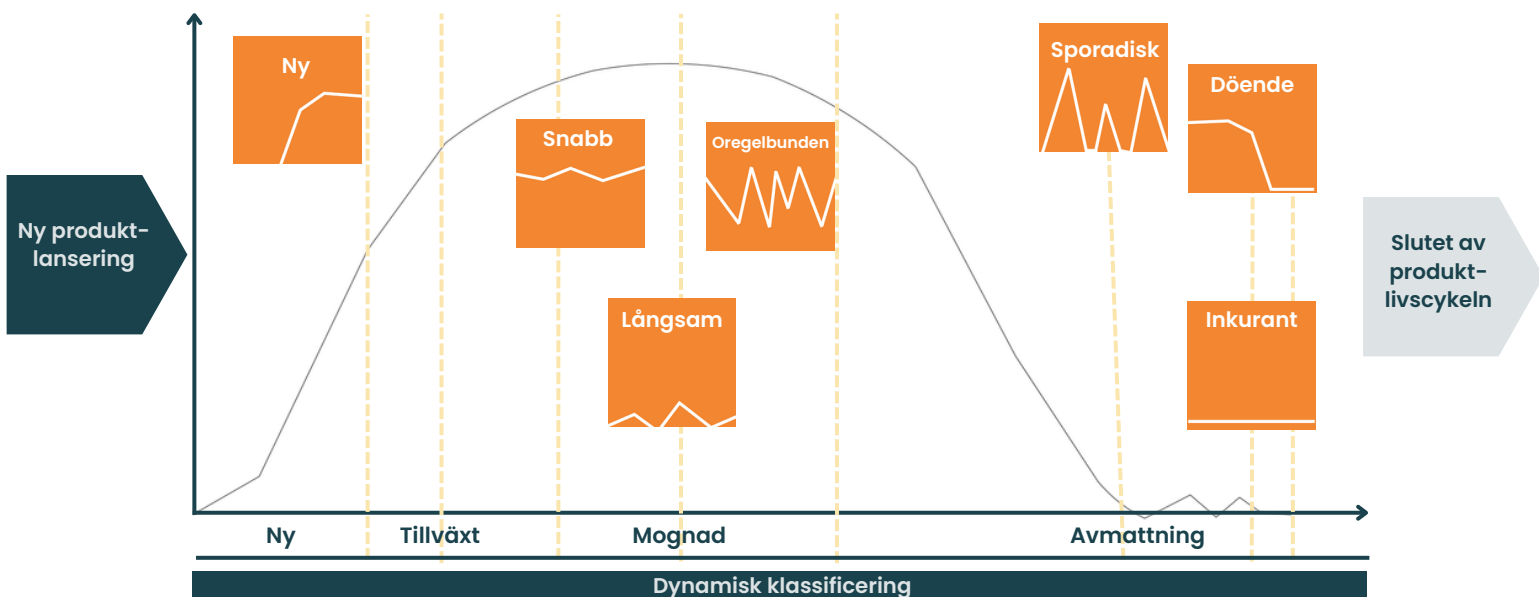

Diagram: Produktlivscykeln och efterfrågetyper, som de är klassificerade i EazyStock

4. Förstå den osäkerhetsnivå som förknippas med prognostiserade toppar

Även med många års högkvalitativ efterfrågedata finns det en viss osäkerhet. Alla minns vi väl den extremt varma sommaren 2018 då efterfrågan på fläktar var långt bortom allas förväntningar. Du kan aldrig i förväg veta hur varm en sommar kommer att bli, så osäkerheten i fläktexemplet bör vara relativt stor. Å andra sidan vet du att julen med 100% kommer i år igen, så efterfrågan på julgranar bör ha en lägre grad av osäkerhet.

Ledtider är en annan faktor som påverkar risken. Behöver du, pga långa ledtider, beställa hela säsongslagret i god tid kommer risken vara större än om du kan fylla på efterhand.

Viktigt att komma ihåg är att om osäkerheten stor kan man även behöva öka säkerhetslagret med motsvarande mängd.

5. Inkorporera ledtider och säkerhetslager när du beräknar beställningspunkterna

När du har beräknat efterfrågan behöver du se över dina leverantörer. Att ha koll på leverantörsscheman är särskilt viktigt om ledtiderna är långa då det kommer bli näst intill omöjligt att fylla på snabbsäljande artiklar under säsongen. Se till att lägga in ledtider när du beräknar beställningspunkterna för alla artiklar eller artikelgrupper. Även säkerhetslagret kan behövas justeras med motsvarande mängd.

Effektiv prognostisering och inköp inför säsong

Att gå igenom efterfrågehistoriken för varje artikel och identifiera säsongsvariationer, skapa korrekta prognoser och faktorera in ledtider och säkerhetslager kan lätt bli överväldigande. Det går naturligtvis att göra detta manuellt, med hjälp av tex Excel, men då kanske du behöver välja ut och prioritera vissa artikelgrupper för att kunna mäta med.

Om du däremot vill ha mer exakta prognoser, undvika beräkningsfel och spara värdefull tid finns det system som gör allt detta. Till exempel EazyStock!

Ett lageroptimeringssystem som EazyStock analyserar varje artikels efterfrågehistorik och identifierar återkommande mönster. Systemet grupperar sedan artiklar med liknande mönster och förser dom med en säsongprofil, så att dom sedan kan hanteras på samma sätt.

Med hjälp av säsongprofilerna kan du enkelt identifiera vilka artiklar som behöver beställas i god tid inför den kommande högsäsongen.

Hantera inköpskalendrar

Nu när du har korrekta efterfrågeprognoser på plats behöver du se till att du lägger beställningar på ett kostnadseffektivt sätt, så att varorna kommer fram i tid. Du behöver se över din förmåga att lägga och ta emot beställningar samt att hantera leverantörer. Allt detta kan enkelt hanteras med EazyStocks inköps- och leverantörskalendrar.

Låt oss börja med den risk som är kopplad till dina leverantörers förmåga att leverera. I tillägg till ledtider under normala omständigheter behöver du räkna in olika typer av produktions- och leveransstörningar, vilket adderar en helt ny nivå av komplexitet.

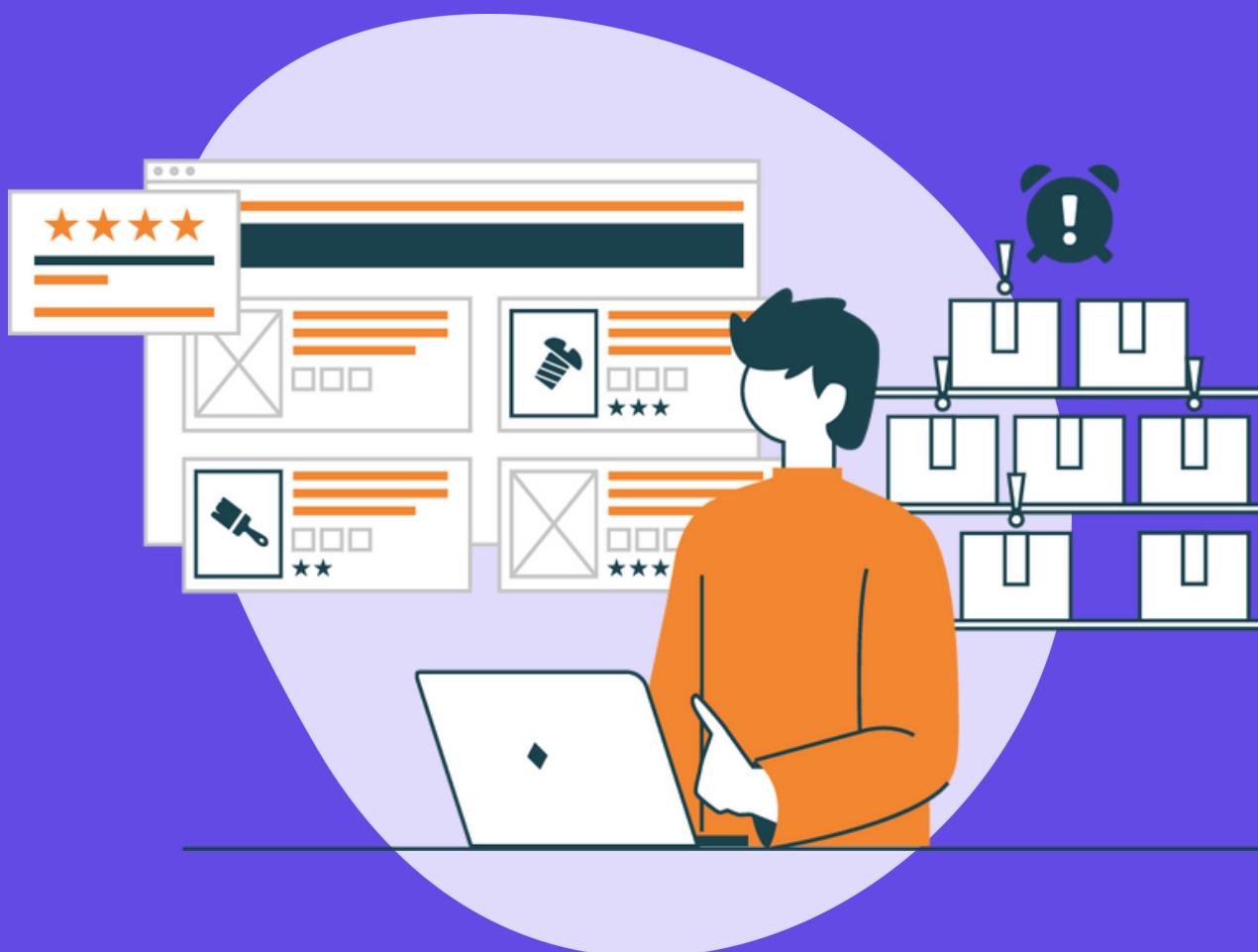
I EazyStock hanterar du detta genom att skapa kalendrar för dina producenter där du exkluderar helgdagar då fabrikena är stängda, som till exempel det kinesiska nyåret. Systemet kommer då se till att ordrar läggs i god tid och att beställningspunkterna justeras så att efterfrågan täcks under den perioden produktionen ligger nere. På så sätt minimerar du risken att få slut på lagret under en högsäsong.

På samma sätt kan du skapa inköpskalendrar för att hantera dina egna begränsningar eller preferenser för att ta emot leveranser. Till exempel kanske du, under en högsäsong, bara vill ta emot leveranser vissa dagar för att kunna hantera den stora mängd som strömmar in till lagret. Eller så kanske du vill pausa påfyllningen av vissa artiklar under extremt intensiva perioder, som till exempel Black Friday.

I både exemplen ovan kommer EazyStock att räkna om beställningspunkter och orderkvantiteter utifrån de regler du satt, och ändå se till att du kommer kunna täcka efterfrågan.

Den här funktionaliteten kan även användas under perioder med mer ”normal” efterfrågan, om du till exempel vill att stora leveranser kommer in de dagar du har mer lagerpersonal på plats.

Skapa inköpskalendrar

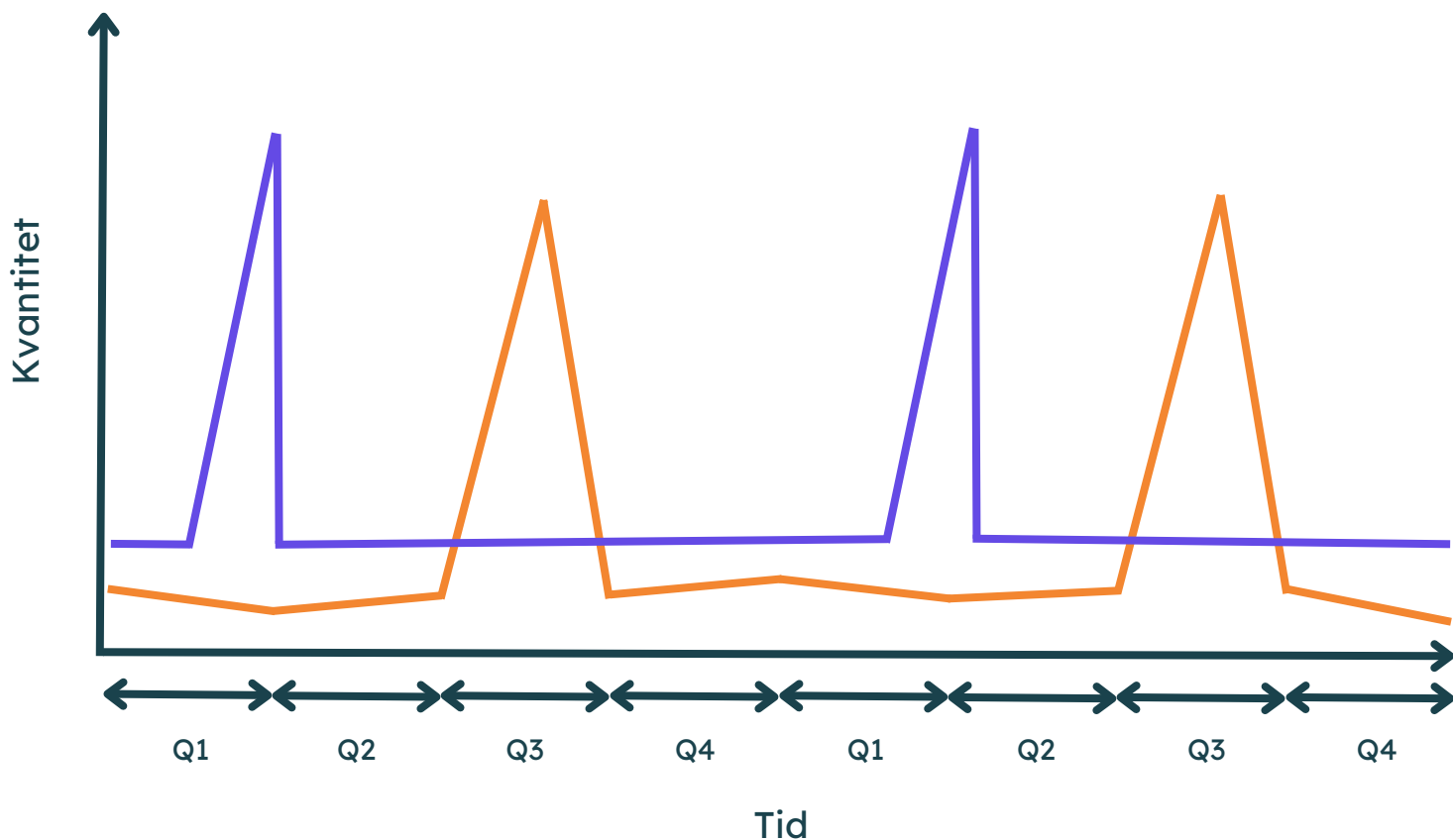
Anledningarna till att produkter har säsongsvariationer kan vara många, men någonting som inte förändras är tidsperioden då efterfrågan går upp. Detta innebär att du har möjlighet att vara förberedd och köpa in i god tid. Låt oss ta ett exempel.

Julafton infaller den 24 december varje år. Under veckorna innan högtiden kommer det att spenderas mer pengar på presenter, mat och juldekoration än någon annan tid på året. Butikerna börjar sälja julmat och pynt redan i november, vilket innebär att distributörer, grossister och tillverkare behöver planera sina orderscheman utifrån detta datum. Har artiklarna väldigt långa ledtider kanske man behöver lägga beställningar redan innan sommarsemestern.

Det kan därför vara svårt för en inköpare eller planerare att hålla koll på alla säsongsbeställningar, samtidigt som det kan medföra stora inkomstbortfall om man missar att köpa in en populär produkt i tid.

EazyStock orderkalender hjälper dig hantera säsongsvariationer. Eftersom säongsartiklar följer ett liknande efterfrågemönster år efter år kan du, med hjälp av kalendern, automatiskt prognostisera och planera beställningar i förväg. Kalendern rekommenderar datum då beställningarna behöver läggas för att hinna nå lagret i tid. Systemet tar då ledtider, orderkvantiteter och lagernivåer med i beräkningarna.

Grafen nedan visar hur rekommenderade ordrar (blå) läggs in i förhållande till den periodiska efterfrågan (orange) där beställningsnivåer, ledtider och säkerhetslagernivåer tas med i beräkningen.

Orderkalendrar är inte bara användbara för att planera beställningspunkter och kvantiteter utan även för att hålla leverantörer informerade i god tid du lägger beställningen.

Många återförsäljare och tillverkare sätter mer och mer press på deras kunder att förse dem med prognoser så att de kan arbeta på ett smidigare och mer kostnadseffektivt sätt. Orderkalendrar ger dem den informationen de behöver så att de kan planera produktionscykler. Du kan, i utbyte, förhandla fram bättre pris och ställa högre krav på service.

Sammanfattning

Oavsett vad som driver dina säsonger kan korrekt prognostisering av säongsartiklar ha en direkt påverkan på sista raden.

Planering är avgörande för att kunna ha rätt produkter på hyllorna och på så sätt maximera försäljningen samtidigt som du håller dina kunder nöjda.

Allt börjar med korrekta efterfrågeprognoser där du identifierar säongsvaror och förstår hur dess efterfrågan varierar över året. Men glöm inte att dina återförsäljare är minst lika viktiga och du behöver ta hänsyn till ledtider och rubbade produktionsscheman under högsäsong och helgdagar.

Att gå igenom efterfrågehistoriken för varje artikel och identifiera säongsvariationer, skapa korrekta prognoser och faktorer in ledtider och säkerhetslager kan lätt bli överväldigande utan ett system som automatiserar alla komplexa beräkningar.

Med hjälp av ett verktyg som EazyStock kommer du kunna hantera säsonger mycket bättre, se till att ha rätt lagernivåer och hålla dina kunder nöjda utan att lagerkostnaderna slår i taket.

eazystock

Hantera inte bara ditt lager – optimera det!

Kom igång snabbt, prognostisera, optimera och beställ. Med EazyStock är det enkelt att ha rätt produkter på lager – i rätt tid.

[Boka en demo](#)